

## LX posiedzenie plenarne COSAC

18-20 listopada 2018 r., Wiedeń

### Uwagi LX posiedzenia COSAC

#### 1. Bezpieczeństwo i zwalczanie nielegalnej migracji

1.1. COSAC przypomina o potrzebie przyjęcia kompleksowego i ujednoczonego podejścia UE do kwestii migracji, które zapewnia spójność wewnętrznych i zewnętrznych polityk, uwzględnia wszystkie szlaki migracyjne, oparte na zasadach i wartościach, na których jest zbudowana UE. Konieczne jest zatem skoncentrowanie się na polityce legalnej, bezpiecznej i uporządkowanej migracji, z należyтым poszanowaniem prawa do azylu i zasady *non-refoulement*. Długofalowa i skuteczna reakcja na ludzki, społeczny i polityczny aspekt wyzwań związanych z nielegalną migracją i przymusowymi przesiedleniami wymaga rozszerzonej współpracy z krajami pochodzenia i tranzytu oraz z państwami trzecimi przyjmującymi uchodźców korzystających z ochrony międzynarodowej lub ubiegających się o azyl, w ramach szerszego partnerstwa, w celu rozwiązania u źródła przyczyn wymienionych zjawisk oraz rozbicia komercyjnego modelu przemytu i handlu. COSAC podkreśla również potrzebę zreformowanego wspólnego europejskiego systemu azylowego, w tym pełnoprawnej Agencji UE ds. Azylu, opartego na właściwej równowadze między odpowiedzialnością a solidarnością oraz zachęca do implementacji 5 i 6 akapitu konkluzji Rady Europejskiej z dn. 28 czerwca 2018.

1.2. Zdaniem COSAC, należy zwiększyć starania na rzecz ochrony zewnętrznych granic UE w celu zapobiegania nielegalnym wjazdom na teren UE, zwalczania handlu ludźmi i przemytu oraz zapobiegania utracie życia na morzu. COSAC uznaje znaczenie systemu Schengen i jego reformy, w tym postępów w procesie rozszerzenia strefy Schengen, pod warunkiem, że wszystkie kryteria w zakresie ochrony granic zewnętrznych UE są spełnione.

Jednocześnie podkreśla potrzebę istotnej intensyfikacji skutecznych powrotów nielegalnych migrantów, zgodnie z podstawowymi zasadami prawa międzynarodowego i unijnego. Zgodnie z konkluzjami Rady Europejskiej z października, COSAC podtrzymuje, że istniejące umowy o readmisji powinny zostać w pełni wdrożone, na niedyskryminacyjnych zasadach, wobec wszystkich państw członkowskich Unii, a także powinny zostać zawarte nowe formalne porozumienia o readmisji. Jednocześnie należy tworzyć i stosować wszelkie konieczne mechanizmy, wykorzystując odpowiednie polityki, instrumenty i narzędzia UE. Konieczne są dodatkowe starania w celu pełnego wdrożenia deklaracji UE-Turcja w stosunku do wszystkich państw członkowskich UE.

1.3. COSAC przyjmuje z zadowoleniem propozycje Komisji dotyczące dyrektywy powrotowej, Europejskiej Agencji ds. Azylu i Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej<sup>1</sup>, zapewniające najskuteczniejsze wykorzystanie środków i rozwijające wspólne minimalne standardy kontroli granic zewnętrznych, z należytym szacunkiem dla odpowiedzialności i kompetencji państw członkowskich oraz gwarantujące efektywną kontrolę parlamentarną. Jednocześnie COSAC zachęca wszystkie zainteresowane strony do kontynuowania dyskusji w celu osiągnięcia porozumienia w sprawie reformy rozporządzenia dublińskiego, co zapewni sprawiedliwsze podejście i bardziej skuteczny podział obciążeń. COSAC podkreśla potrzebę szybkiego rozwiązania kwestii wspólnego europejskiego systemu azylowego i zachęca Radę do kontynuowania prac, tak aby zakończyć je jak najszybciej.

1.4. COSAC przypomina, że szefowie państw lub rządów, zebrani w dniach 19-20 września 2018 r. w Salzburgu w celu omówienia istotnych kwestii bezpieczeństwa wewnętrznego, podsumowali dotychczasowe prace i uzgodnili m.in. intensyfikację zwalczania wszelkich form cyberprzestępczości, manipulacji i dezinformacji. W związku z tym, COSAC apeluje o środki służące zwalczaniu nielegalnych i szkodliwych działań w cyberprzestrzeni i wspieranych cybernetycznie, a także o budowanie solidnego cyberbezpieczeństwa z poszanowaniem praw podstawowych, szczególnie w zakresie ochrony prywatności. Prace nad całością najnowszych propozycji Komisji powinny zostać zrealizowane przed końcem obecnego cyklu legislacyjnego.

1.5. COSAC podkreśla znaczenie środków służących wzmocnieniu zdolności zapobiegania radykalizacji i terroryzmowi, a także skutecznego reagowania na nie. COSAC wspiera ostatnie działania na rzecz poprawy interoperacyjności systemów informatycznych i baz danych, wzmocniania zdolności UE w zakresie zarządzania kryzysowego, oraz spójności i skuteczności unijnych i krajowych mechanizmów reagowania kryzysowego.

---

<sup>1</sup> COM(2018) 634, wersja końcowa, COM(2018) 633, wersja końcowa, oraz COM(2018) 631, wersja końcowa.

## 2. Zapewnienie dobrobytu i konkurencyjności poprzez digitalizację

2.1. COSAC podkreśla, że w celu zapewnienia trwałego dobrobytu i konkurencyjności UE, ramy regulacyjne UE powinny rozwijać się zgodnie z szybkimi zmianami technologicznymi. Jest sprawą zasadniczą, by UE konsekwentnie unikała nadmiernej regulacji i robiła postępy w obszarach innowacji i cyfryzacji.

2.2. COSAC zachęca współustawodawców do podjęcia szybkich prac nad projektami podatku cyfrowego i najnowszym pakietem dotyczącym danych, opublikowanymi przez Komisję w kwietniu 2018 r., a także do realizacji pozostałych propozycji ustawodawczych w obszarze jednolitego rynku cyfrowego, w tym wniosku w sprawie e-privacy, który jest ostatnim instrumentem niezbędnym do osiągnięcia aktualizacji unijnych ram prawnych w zakresie ochrony danych przed końcem bieżącego cyklu legislacyjnego. Zgodnie ze stanowiskiem Rady Europejskiej, COSAC przyjmuje z zadowoleniem obecne prace instytucji europejskich i państw członkowskich nad skoordynowanym planem dotyczącym sztucznej inteligencji.

2.3. COSAC z zadowoleniem przyjmuje fakt, że propozycja Komisji dotycząca programu „Horyzont Europa” utrzymuje dobrze ugruntowane instrumenty finansowania, dostarczając jednocześnie nowych impulsów – zarówno w odniesieniu do Europejskiej Rady ds. Innowacji, jak i na rzecz silniejszego ukierunkowania działań na badania i innowacyjność. COSAC wspiera rozwój kluczowych możliwości Programu „Cyfrowa Europa”, w tym wysokowydajnych zaawansowanych systemów obliczeniowych (*high-performance computing*), sztucznej inteligencji, cyberbezpieczeństwa i zaawansowanych umiejętności cyfrowych, jednocześnie zapewniając możliwość szerokiego ich wykorzystania i dostępności w całej gospodarce i w całym społeczeństwie, zarówno dla firm, jak i dla sektora publicznego. Ponadto poszanowanie praw podstawowych, a zwłaszcza prawa do życia prywatnego oraz ochrony danych osobowych, powinno być zapewnione i odpowiednio uwzględnione w tych inicjatywach.

2.4. COSAC wyraża obawę, że utrzymująca się w całej UE przepaść cyfrowa między kobietami a mężczyznami stanowi zagrożenie dla postępów w tej dziedzinie. Kobietom nie zapewniono wystarczającej reprezentacji na wszystkich poziomach sektora cyfrowego w Europie. Mimo że sam sektor rozwija się dynamicznie, tworząc setki tysięcy nowych miejsc pracy rocznie, udział kobiet w tym sektorze spada. Przeciwwstawiając się temu zjawisku, COSAC wspiera inicjatywy Komisji służące zwalczaniu stereotypów, inwestycjom w cyfrowe kompetencje kobiet oraz w ich rozwój, jak również ułatwianiu udziału kobiet w cyfrowej przedsiębiorczości i innowacyjności.

### 3. Bałkany Zachodnie / Europa Południowo-Wschodnia i Sąsiedztwo UE

3.1. Działając wspólnie z prezydencją austriacką w Radzie Unii Europejskiej, COSAC potwierdza swoje wsparcie i większe zaangażowanie na rzecz rozwoju konkretnej perspektywy UE o wymiernych efektach dla partnerów z Bałkanów Zachodnich / Europy Południowo-Wschodniej, odpowiednio do osiągniętych przez te państwa wyników i na podstawie wspólnych zasad i wartości, takich jak demokracja, praworządność, dobre rządzenie, wolność słowa i niezależność mediów, poszanowanie praw człowieka, pojednanie i dobre sąsiedzkie stosunki, a także zwalczanie korupcji i przestępczości zorganizowanej.

3.2. COSAC przyjmuje z zadowoleniem *Wspólną deklarację o wspieraniu współpracy i stosunków dobrosąsiedzkich*, *Wspólną deklarację w sprawie osób zaginionych* oraz *Wspólną deklarację w sprawie zbrodni wojennych*, które zostały podpisane podczas Szczytu Bałkanów Zachodnich 10 lipca 2018 r. w Londynie w ramach procesu berlińskiego oraz agendę priorytetów z Sofii przyjętą na szczycie UE-Bałkany Zachodnie w Sofii 17 maja 2018 roku. COSAC wspiera austriacką prezydencję Rady UE w realizowaniu przyjętej agendy.

3.3. COSAC podkreśla potrzebę zapewnienia odpowiednich funduszy dla potencjalnych nowych państw członkowskich UE w kolejnych wieloletnich ramach finansowych.

3.4. Przyjmując do wiadomości postępy poczynione przez partnerów z Bałkanów Zachodnich / Europy Południowo-Wschodniej, COSAC przypomina, że potrzeba większych wysiłków na rzecz przyspieszenia procesu reform krajowych, w tym wzmocnienia demokratycznych instytucji, reformy administracji publicznej oraz osiągnięcia nieodwracalnych i zrównoważonych rezultatów. COSAC podkreśla konieczność kontynuowania systematycznych działań służących rozwiązaniu sporów dwustronnych w regionie, w tym sporów granicznych, zwiększając tym samym stabilizację i dobrobyt w regionie. COSAC przyjmuje z zadowoleniem korzystny rozwój wydarzeń w regionie, w szczególności historyczne porozumienie między Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii a Grecją w wieloletnim sporze o nazwę.

3.5. COSAC wzywa partnerów z Bałkanów Zachodnich / Europy Południowo-Wschodniej do wzmocnienia ich odporności na destabilizujące interwencje zagraniczne i na dezinformację, oraz do potwierdzenia ich strategicznych wyborów poprzez pełne dostosowanie do wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE.

3.6. Aby podkreślić znaczenie wszystkich sąsiednich krajów, COSAC uznaje znaczenie Partnerstwa Wschodniego i podkreśla, że sukces Partnerstwa Wschodniego można osiągnąć jedynie poprzez wspólne wysiłki wszystkich instytucji UE, państw członkowskich UE i samych państw Partnerstwa Wschodniego. COSAC podkreśla ponownie potrzebę

utrzymania sankcji wobec Rosji do czasu pełnego wdrożenia porozumień mińskich.

3.7. PESCO jako integralna część wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony ma na celu przyczynienie się do stabilności i bezpieczeństwa UE w kontekście geograficznym. COSAC ceni tę współpracę jako instrument wzmacniający europejską obronę.

#### **4. Brexit – stan obecny**

4.1. COSAC uznaje, że podczas spotkania Rady Europejskiej (Art. 50) 17 października 2018 r. przywódcy 27 państw członkowskich UE potwierdzili swe pełne zaufanie do Michela Barniera jako głównego negocjatora Unii oraz swą determinację, aby utrzymać jedność. COSAC podkreśla, że należy zachować integralność rynku wewnętrznego i jurysdykcję Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w zakresie zasad wspólnego rynku.

4.2. COSAC podkreśla, że wynikach wszystkich negocjacji należy bezwarunkowo chronić *Porozumienie wielkopiątkowe* w celu zapewnienia obywatelom zrównoważonego rozwiązania. COSAC podkreśla potrzebę solidarności z Irlandią.

4.3 COSAC z zadowoleniem przyjmuje projekt *Umowy o wystąpieniu* i zachęca głównego negocjatora Unii do kontynuowania wysiłków zmierzających do osiągnięcia porozumienia co do *Deklaracji politycznej w sprawie przyszłych stosunków*.

4.4. COSAC podkreśla znaczenie współpracy na poziomie międzyparlamentarnym z Wielką Brytanią po Brexicie i rozważy możliwe warunki swej własnej dalszej współpracy po zawarciu *Umowy o wystąpieniu* i ustaleniu ram przyszłych relacji między UE a Zjednoczonym Królestwem.

#### **5. Polityka klimatyczna i Unia Energetyczna**

5.1. COSAC potwierdza zaangażowanie UE oraz jej państw członkowskich na rzecz szybkiego i pełnego wdrożenia postanowień Porozumienia Paryskiego oraz dalszego pełnienia przywódczej roli w zwalczaniu zmian klimatycznych, w tym w drodze przyjęcia procedowanych obecnie propozycji ustawodawczych na poziomie UE. Porozumienie pozostaje podstawą globalnych wysiłków służących skutecznemu zwalczaniu zmian klimatu na poziomie globalnym. W świetle ostatniego raportu Międzyrządowego Zespołu do spraw Zmian Klimatu, COSAC podkreśla potrzebę ograniczenia globalnego wzrostu średniej temperatury do poziomu znacznie poniżej 2°C, powyżej poziomu sprzed epoki przemysłowej i dążenia do ograniczenia jej do 1,5 °C.

5.2. COSAC z zadowoleniem przyjmuje projekt unii energetycznej i wszelkie działania na rzecz bezpieczniejszej i bardziej zrównoważonej polityki energetycznej. COSAC wspiera

kompleksowe podejście, zgodnie z którym UE zajmuje pozycję na pierwszej linii frontu walki ze zmianami klimatu oraz wysiłków służących zwiększeniu produkcji energii odnawialnej. Biorąc pod uwagę Konferencję Narodów Zjednoczonych w Sprawie Zmian Klimatu (COP24), która odbędzie się w Polsce w dniach 3-14 grudnia 2018 r., COSAC ma nadzieję na przyjęcie w jej trakcie ambitnych i kompleksowych rozwiązań służących wdrożeniu postanowień Porozumienia Paryskiego.

5.3. Zdaniem COSAC, projekt unii energetycznej może w znacznym stopniu przyczynić się do realizacji celów Porozumienia Paryskiego. COSAC podkreśla, że promowanie energii ze źródeł odnawialnych ułatwia realizację celów zapisanych w Porozumieniu Paryskim. Jednocześnie wykorzystanie energii odnawialnej ogranicza zależność UE od importu energii.

5.4. COSAC popiera środki prowadzące do szybkiego i kompleksowego przyjęcia pakietu dotyczącego czystej energii, w szczególności wszelkich środków na rzecz utworzenia wewnętrznego rynku energii elektrycznej i usprawnienia unijnych mechanizmów odporności na ryzyko. Ponadto COSAC jest przychylny utworzeniu systemu zarządzania unią energetyczną łączącego planowanie ws. klimatu i energii we wspólnych ramach, gdyż stworzyłoby to mechanizm współpracy dla kontrolowania procesu wdrażania celów polityki klimatycznej i energetycznej UE do roku 2030.

5.5. COSAC zauważa, że niektóre państwa członkowskie zależą od jednego dostawcy energii, co jest szczególnym wyzwaniem dla UE, największego importera energii na świecie. COSAC wspiera wszelkie działania na rzecz maksymalizacji wykorzystania przez UE własnych zasobów energetycznych w pełnej zgodności z celami klimatycznymi i dla zabezpieczenia dostaw energii oraz promuje dywersyfikację źródeł energii. COSAC podkreśla, że działania na rzecz ochrony środowiska i zwiększenia produkcji energii odnawialnej przyczyniają się również do zwiększenia konkurencyjności UE. W tym kontekście, COSAC podkreśla znaczenie badań i rozwoju. COSAC wspiera także promowanie nowych technologii energetycznych i innowacyjnych rozwiązań.

5.6. Energia musi pozostać dostępna dla obywateli i przedsiębiorstw. COSAC, opowiadając się za planami służącymi ochronie klimatu i środowiska, podkreśla jednocześnie konieczność zapewnienia trwałej i zrównoważonej przyszłości oraz warunków uczciwej konkurencji dla przemysłu i przedsiębiorstw. Należy mieć na względzie przystępność cenową energii i konkurencyjność europejskiego przemysłu, a także szczególne potrzeby energochłonnych sektorów przemysłowych.

5.7. COSAC przypomina, że zwalczanie zmian klimatu musi pozostać jednym z głównych elementów polityki ochrony środowiska UE. Jednocześnie nie wolno zaniedbywać innych

przyczyn zanieczyszczenia środowiska. W tym kontekście, COSAC zauważa, że tworzywa sztuczne, a zwłaszcza mikrocząsteczki tworzyw sztucznych, przyczyniają się w znacznym stopniu do zanieczyszczenia środowiska, szczególnie wód śródlądowych i oceanicznych. COSAC przywiązuje wagę do zintensyfikowania działań zwalczających zanieczyszczenie środowiska tworzywami sztucznymi, oraz do wyeliminowania mikrocząstek tworzyw sztucznych z różnych grup produktów. COSAC wspiera środki służące ograniczeniu zanieczyszczenia środowiska tworzywami sztucznymi, w szczególności jednorazowego użytku.

5.8. COSAC przyjmuje z zadowoleniem działalność UE związaną z programem LIFE, wspierającym działania na rzecz ochrony klimatu oraz projekty ochrony środowiska i przyrody na całym obszarze UE. COSAC podkreśla jednocześnie znaczenie tego rodzaju projektów.

## **6. Transparentna i bliższa obywatelom Unia Europejska w świetle zbliżających się wyborów do Parlamentu Europejskiego**

6.1. COSAC podkreśla kluczową rolę zasady pomocniczości w procesie przybliżania UE do jej obywateli. Wszelkie decyzje należy podejmować w sposób możliwie otwarty i możliwie jak najbliżej obywateli.

6.2. COSAC przyjmuje z zadowoleniem raport Grupy roboczej ds. pomocniczości, proporcjonalności i „robić mniej, ale efektywniej”, a także najnowszy komunikat Komisji Europejskiej „Zasady pomocniczości i proporcjonalności: wzmacnianie ich roli w procesie kształtowania polityki UE” oraz zawarte w nim zalecenia, aby zasada pomocniczości była aktywniej wykorzystywana i bardziej widoczna.

6.3. COSAC podkreśla, że odpowiednie zaangażowanie parlamentów narodowych w proces tworzenia polityki i procedury legislacyjne na poziomie europejskim ma ogromne znaczenie dla zapewnienia wysokiego stopnia transparentności, skuteczności i akceptacji społecznej. COSAC zachęca instytucje unijne oraz parlamenty narodowe i regionalne, władze regionalne i lokalne oraz społeczeństwo obywatelskie do współpracy na rzecz poprawy wymiany poglądów pomiędzy parlamentami, władzami i obywatelami na obszarze całej UE.

6.4. COSAC przyjmuje z zadowoleniem propozycje Komisji Europejskiej dotyczące wzmocnienia komunikacji z władzami regionalnymi i lokalnymi, przy jednoczesnym uwzględnieniu ich specyfiki w konsultacjach ogólnych. COSAC zaprasza władze regionalne i lokalne do zwiększenia ich interakcji z Komisją Europejską.

6.5. COSAC uznaje raport Grupy roboczej ds. pomocniczości, proporcjonalności i „robić

mniej, ale efektywniej” oraz komunikat Komisji Europejskiej „Zasady pomocniczości i proporcjonalności: wzmocnienie ich roli w procesie kształtowania polityki UE” za dobrą podstawę dalszych dyskusji. Mając na uwadze opinię wyrażoną przez COSAC w konkluzjach LVIII posiedzenia plenarnego COSAC dotyczących procedury powołania Grupy zadaniowej, COSAC podkreśla znaczenie włączenia parlamentów narodowych oraz Parlamentu Europejskiego do aktywnego udziału w tych dyskusjach. Powinny one dotyczyć m.in. wydłużenia ośmiotygodniowego terminu na przedstawianie uzasadnionych opinii w ramach mechanizmu kontrolowania przestrzegania zasady pomocniczości poprzez wyłączenie okresów przerw świątecznych i przeanalizowanie możliwości wprowadzenia terminu dwunastotygodniowego, a także kwestii zapewnienia parlamentom narodowym dodatkowej możliwości wyrażania poglądów na temat proporcjonalności oraz podstaw prawnych projektów ustawodawczych w uzasadnionych opiniach, biorąc pod uwagę, że pewne modyfikacje mogą zostać wprowadzone bez konieczności zmian traktatowych. COSAC podkreśla ponownie, że docenia mechanizm tzw. zielonej kartki jako rozszerzenie dialogu politycznego pomiędzy Komisją Europejską a parlamentami narodowymi.

6.6. COSAC z zadowoleniem przyjmuje wysiłki instytucji UE na rzecz zwiększenia transparentności. W tym kontekście COSAC uznaje trwające starania Rady w zakresie przeglądu standardów transparentności legislacyjnej i z zadowoleniem przyjmuje apele Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich i parlamentów narodowych o większą transparentność. COSAC będzie uważnie śledził dyskusje w Radzie, zachęca Radę do złożenia w odpowiednim czasie sprawozdania na temat postępów w tych rozważaniach i ponawia wnioski przedstawione w pkt 2.8. Uwag LVIII posiedzenia plenarnego COSAC (Estonia) oraz w pkt 2.6./2.7. Uwag LIX posiedzenia plenarnego COSAC (Bułgaria). Jeśli chodzi o propozycję Komisji Europejskiej w sprawie obowiązkowego wspólnego rejestru zapewniającego przejrzystość, to COSAC apeluje do wszystkich interesariuszy o konstruktywne podejście do projektu.

6.7. COSAC podkreśla, że reprezentacja obywateli UE w Parlamencie Europejskim jest oparta na wolnych i uczciwych wyborach. Partie polityczne na poziomie europejskim służą jako ogniwo bezpośrednio łączące obywateli z systemem politycznym, przyczyniając się do zwiększenia transparentności i lepszego zrozumienia unijnych procesów decyzyjnych.

6.8. Ze względu na zbliżające się wybory do Parlamentu Europejskiego w dniach 23-26 maja 2019, COSAC wyraża uznanie dla wysiłków podejmowanych przez instytucje UE na rzecz wzmocnienia mechanizmów odporności demokratycznej w Europie. Zagwarantowanie transparentności internetowej reklamy politycznej, zwalczanie kampanii dezinformacyjnych, poprawa jakości zasad finansowania europejskich partii politycznych i wzmocnienie cyberbezpieczeństwa to istotne środki skutecznego przeciwstawiania się nowym formom

zagrożeń dla wolnych i uczciwych wyborów.

6.9. COSAC zachęca wszystkich obywateli europejskich do aktywnego udziału w nadchodzących wyborach europejskich. Ponadto COSAC przypomina, że każdy obywatel UE ma prawo bezpośrednio uczestniczyć w demokratycznym życiu Unii, między innymi poprzez europejską inicjatywę obywatelską.